

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 17/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle vankeutta ja tutkintavankeutta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä toukokuuta 2014 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle vankeutta ja tutkintavankeutta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 45/2014 vp).

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt hallituksen esityksen yhteydessä laki- ja toimenpidealoitteen

- LA 26/2013 vp laiksi vankeuslain 16 luvun 4 §:n muuttamisesta (Tom Packalén /ps ym.), joka on lähetetty valiokuntaan 22 päivänä toukokuuta 2013
- TPA 9/2013 vp vankeuslain 18 luvun 4 §:n ja vankeudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 62 §:n muuttaminen (Kari Tolvanen /kok), joka on lähetetty valiokuntaan 19 päivänä maaliskuuta 2013.

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 34/2014 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Ulla Mohell ja hallitussihteeri Matti Vartia, oikeusministeriö

- poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää, sisäministeriö
- oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
- laamanni Tapani Koppinen, Keski-Suomen käräjäoikeus
- hallinto-oikeustuomari Matti Tamminen, Helsingin hallinto-oikeus
- tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio
- pääjohtaja Esa Vesterbacka, Rikosseuraamuslaitos
- lakimies Anna-Liisa Sandvik, Etelä-Suomen rikosseuraamusalue
- lakimies Anni Karnaranta, Länsi-Suomen rikosseuraamusalue
- johtaja Eeva Säisä, Helsingin vankila
- vankilanjohtaja Juhani Järvi, Turun vankila
- johtaja Kaisa Tammi-Moilanen, Vanajan vankila
- johtaja Tuomo Junkkari, Vantaan vankila
- kehittämispäällikkö Maarit Suomela, Kriminaalihuollon tukisäätiö
- asianajaja Mikko Helenius, Suomen Asianajajaliitto
- puheenjohtaja Jari Tuomela, Vankilavirkailijain Liitto VVL ry
- professori Matti Tolvanen.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut

- Itä- ja Pohjois-Suomen rikosseuraamusalue.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan, että vankeuslakia, tutkintavankeuslakia ja rikoslain eräitä rangaistusta ja vankeutta koskevia säännöksiä täsmennettäisiin lakien soveltamisessa esiin tulleiden muutostarpeiden mukaisesti.

Rangaistusajan laskemista koskeviin säännöksiin ehdotetaan muutoksia, joita siirtyminen tietojärjestelmän avulla tapahtuvaan rangaistusajan laskentaan edellyttää. Vankeusrangaistukset ja niistä tehtävät vähennykset laskettaisiin päivien lukumäärän mukaisesti. Esityksessä ehdotetaan muutoksia säännöksiin, jotka koskevat vangin yhteydenpitoa vankilan ulkopuolelle. Muutoksia ehdotetaan erityisesti tapaamisia ja sähköistä viestintää koskeviin säännöksiin. Muutoksia ehdotetaan myös säännöksiin, jotka liittyvät muun muassa omaisuuden hallussapitoon ja tupakointiin vankilassa.

Kurinpitoa ja valvontaa koskeviin säännöksiin ehdotetaan myös muutoksia. Yksinäisyysrangaistuksen enimmäispituutta lyhennettäisiin ja eristämistarkkailua koskevaa säännöstä täsmennettäisiin.

Säännökset vangin ja tutkintavangin muutoksenhakuoikeudesta uudistettaisiin. Uudet säännökset täsmäntäisivät ja selventäisivät vangin ja tutkintavangin muutoksenhakuoikeuden sisältöä ja tehostaisivat vangin oikeusturvaa. Samal-

la muutoksenhakumenettelyä koskevia säännöksiä täsmennettäisiin.

Lisäksi eräisiin muihin lakeihin ehdotetaan tehtäväksi muita vähäisiä muutoksia.

Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2015.

Lakialoite (LA 26/2013 vp)

Aloitteessa ehdotetaan muutettavaksi vankeuslain (767/2005) 16 luvun 4 §:n 2 momenttia siten, että siinä mainittu henkilöntarkastus käsittäisi vangin vaatteiden tutkimisen lisäksi myös suun avaamisen pyydettäessä.

Toimenpidealoite (TPA 9/2013 vp)

Toimenpidealoitteessa ehdotetaan, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin vankeuslain 18 luvun 4 §:n muuttamiseksi siten, että eristämistarkkailun ajaksi vanki voidaan pukea erityiseen asuun, joka estää hänen mahdollisuutensa saada haltuunsa hänen kehostaan poistunut luvaton esine tai aine. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin vankeudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 62 §:n muuttamiseksi siten, että asetukseen lisätään kirjaamisvelvollisuus seuraavasti: "Jos eristämistarkkailun aikana on käytetty asua, joka estää vankia saamasta haltuunsa hänen kehostaan poistunut luvaton esine tai aine, tulee toimenpide kirjata."

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Vankeuslainsäädäntöä uudistettiin vuonna 2006 laajalla kokonaisuudistuksella. Rangaistusten täytäntöönpanosta annettu laki ja tutkintavankeudesta annettu laki kumottiin, ja ne korvattiin vankeuslailla (767/2005) ja tutkintavankeuslailla (768/2005). Lainsäädäntöuudistuksen keskeisenä tavoitteena oli saattaa vangin perusoikeudet perustuslain edellyttämälle tasolle, minkä vuoksi muun muassa vangin oikeuksia ja velvollisuuksia koskevat säännökset siirrettiin lakiin.

Lait ovat olleet voimassa nyt kahdeksan vuotta, minä aikana niiden soveltaminen on tuonut esille eräitä muutostarpeita. Toisaalta vankeuden ja tutkintavankeuden täytäntöönpanossa on tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka hallituksen esityksen mukaan edellyttävät lainsäädännön tarkistamista. Eduskunnan oikeusasiamies on lakien voimassaoloaikana antanut lukuisia vankeuslakiin ja sen soveltamiseen liittyviä päätöksiä. Merkittävä osa nyt ehdotetuista muutoksista perustuukin nimenomaan eduskunnan oikeus-

asiamiehen ratkaisukäytännössä esiin tulleisiin seikkoihin.

Keskeisimmät muutokset liittyvät vangin ja tutkintavangin muutoksenhakuoikeuteen sekä vangin yhteydenpitoon vankilan ulkopuolelle. Muutoksia ehdotetaan myös rangaistusajan laskentaa, vankilaan sijoittamista, vankeuden täytäntöönpanon sisältöä sekä kurinpitoa, valvontaa ja tarkastamista koskeviin säännöksiin.

Hallituksen esityksen tavoitteena on vähentää vankeuslain ja tutkintavankeuslain tulkinnanvaraisuutta (s. 24/II, 73/II). Lisäksi esityksellä tavoitellaan toiminnan tehostamista menetelyitä yksinkertaistamalla ja tarpeettomia työvaiheita vähentämällä (s. 24/II). Lakivaliokunta pitää saamansa selvityksen perusteella vankeutta ja tutkintavankeutta koskevan lainsäädännön uudistamista tarpeellisenä. Valiokunnan arvion mukaan esityksessä toteutuvat hyvin esitykselle asetetut keskeiset tavoitteet: ehdotetut muutokset täsmenivät voimassa olevia vankeutta ja tutkintavankeutta koskevia tulkinnanvaraisiksi tai sisällöltään puutteellisiksi osoittautuneita säännöksiä tavalla, jota saadun selvityksen perusteella pidetään vankeinhoidon käytännön työn näkökulmasta erityisen tervetulleena.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Ehdonalainen vapauttaminen

Ehdotetun vankeuslain 3 luvun 8 §:n 2 momentin mukaan täytäntöönpanosta vastaava virkamies päättää ehdonalaisesta vapauttamisesta silloin, kun tuomittu on suorittanut rangaistuksestaan rikoslain 2 c luvun 5 §:n mukaisen määräosan ennen vankilaan saapumistaan.

Saadun selvityksen perusteella epäselväksi jää, miten tuomittu, jonka rangaistuksen määräosa on kokonaisuudessaan suoritettu, voidaan vapauttaa ilman aiheutonta viivytystä niin, ettei hänen tarvitse saapua vankilaan.

Valiokunta toteaa, että ehdotetun vankeuslain 3 luvun 8 §:n 2 momentin säännöksellä mahdollistetaan se, että täytäntöönpanoyksikössä voidaan edellä mainituissa tapauksissa valita tarkoituksenmukainen toimintatapa päätöksentekoon ja ehdonalaisen vapauden ja sen koeajan alkamisen ajankohdan tiedoksi antamiseen ja näin välttää tarpeeton tuomitus saapuminen vankilaan. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että vankeusrangaistus koostuu vankilassa suoritettavasta osasta ja ehdonalaisesta vapaudesta. Ehdonalaisen vapauden koeaika alkaa, kun tuomittu päästetään ehdonalaiseen vapauteen. Vankeusrangaistus on suoritettu kokonaan vasta molempien tultua suoritetuksi. Säännös mahdollistaa edelleen myös sen, että tuomittu voidaan tarvittaessa etsintäkuuluttaa, jollei häntä tavoiteta tai hän ei noudata yhteydenottokutsua.

Omien vaatteiden käyttö

Ehdotettu vankeuslain 7 luvun 2 § koskee vangin vaateista. Avolaitoksessa vangin on käytettävä omia vaatteitaan. Suljetussa vankilassa vangit saavat käyttää omia vaatteitaan. Omien vaatteiden käyttöä voidaan vankilassa tai sen osastolla rajoittaa vankilan järjestyksen tai turvallisuuden taikka valvonnan vaatimasta syystä.

Omien vaatteiden käytön rajoittamista on arvioitava vankeuslain 1 luvun 3 §:ssä säädetyn vankeinhoidon niin sanotun normaalisuusperiaatteen kannalta. Vankeuden sisältönä on vapauden menetys tai sen rajoittaminen. Vankeuden täytäntöönpano ei saa aiheuttaa vangin oikeuksiin eikä olosuhteisiin muita rajoituksia kuin niitä, joista säädetään lailla tai jotka välttämättä seuraavat itse rangaistuksesta. Vankilan olot on järjestettävä niin pitkälle kuin mahdollista vastaamaan yhteiskunnassa vallitsevia elinoloja.

Valiokunta katsoo, että ehdotuksella etupäässä täsmennetään ja selkeytetään voimassa olevaa sääntelyä siten, että koko vankilaa tai sen osastoa koskevat rajoitukset kootaan pykälän 2 momenttiin ja yksittäistä vaatetta koskeva sääntely 3 momenttiin. Vähäinen sisällöllinen muutos on, että 2 momenttia samalla täsmenne-

tään siten, että rajoittamisen perusteena voi olla myös vankilan turvallisuus. Voimassa olevassa säännöksessä mainitaan perusteina vankilan järjestys ja valvonta. Lisäyksellä selvennetään sitä, että vaatteiden käytön yleinen rajoittaminen tulisi kyseeseen lähinnä korkean valvonta- ja turvallisuustason vankiloissa. Valiokunnan käsityksen mukaan ehdotettu muutos on siten perusteltu.

Vangin kirjeenvaihto

Ehdotetun vankeuslain 12 luvun 1 §:n mukaan vangilla on oikeus kirjeenvaihtoon postin välityksellä. Muutos nykytilaan on, että oikeus koskee nimenomaan postin välityksellä tapahtuvaa kirjeenvaihtoa. Eduskunnan oikeusasiamies on (ratkaisussa dnro 1621/4/05, 13.4.2007) katsonut, ettei vankila voi voimassa olevien säännösten perusteella velvoittaa samassa vankilassa olevia ja toistensa kanssa kirjeenvaihdossa olevia vankeja lähettämään viestejä postin kautta, vaan vangeilla tulee olla mahdollisuus toimittaa viestinsä sisäpostina. Vankilat ovat sittemmin muuttaneet käytäntönsä tämän mukaiseksi. Ehdotuksessa olisi kysymys tämän uuden käytännön muuttamisesta, eikä vain "selvyydeksi" tehtävästä lisäyksestä, kuten hallituksen esityksen perusteluissa (s. 43) on todettu.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan (PeVL 34/2014 vp, s. 2/II) katsonut, että vankien välistä kirjeenvaihtoa koskeva sääntely on merkityksellistä perustuslain 10 §:n 1 momentissa suojatun yksityiselämän suojan kannalta. Hallituksen esityksessä ehdotettua sääntelyä perustellaan sillä, että sisäpostin käyttäminen vankien välisen viestinnän ja yhteydenpidon välineenä voi vaarantaa vankilan järjestystä ja turvallisuutta (HE, s. 43/I). Vankilan sisäpostin käyttö nopeuttaa ja yksinkertaistaa vankien välistä yhteydenpitoa, mikä voi olla merkityksellistä vankilan järjestyksen ja turvallisuuden kannalta. Toisaalta vankien kirjeiden, postilähetysten ja viestien tarkastamista, lukemista ja jäljennöksen ottamista koskevat säännökset ovat samat riippumatta siitä, toimitetaanko lähetykset tai viestit postin tai vankilan sisäpostin välityk-

sellä. Ottaen huomioon kirjeiden, postilähetysten ja viestien kattavan tarkastus- ja lukuoikeuden perustuslakivaliokunta katsoo, ettei esityksessä ole esitetty riittäviä perusteita rajoittaa vankilan sisäpostin käyttöä vankien kirjeenvaihdossa. Tämän vuoksi lakivaliokunnan tulee selvittää ehdotetun muutoksen välttämättömyys.

Lakivaliokunta on saanut asiasta lisäselvityksen oikeusministeriöltä. Sen mukaan vankilan osastoinnin tarkoituksena on pitää eri vankiryhmiä erillään toisistaan ja taata vangeille mahdollisuus suorittaa rangaistuksensa turvallisesti. Viestien lähettäminen sisäpostilla on nopeaa, ja viesti toimitetaan yleensä toisen osaston vangille jo saman päivän aikana. Tämä voi kuitenkin heikentää vankilan toimintamahdollisuuksia järjestyksen turvaamisessa. Käytännössä erityisesti järjestäytyneiden rikollisryhmien jäsenet käyttävät sisäpostia jäsentensä välisessä viestinnässä. Saadun selvityksen perusteella esimerkiksi Riihimäen vankilassa noin 80–85 prosenttia vankien sisäpostilla lähettämistä viesteistä on järjestäytyneiden ja muiden rikollisryhmien välistä viestintää. Muilla kuin tällaisiin ryhmiin kuuluvilla vangeilla on harvoin tarvetta viestien lähettämiseen sisäpostilla. Järjestäytyneisiin rikollisryhmiin kuuluvien vankien viesteissä käsitellään järjestön toimintaan liittyviä asioita. Viesteissä käsitellään uusien jäsenten rekrytointia, ryhmän sääntöjen rikkomisia, informoidaan vankilaan saapuneista vangeista ja selvitetään heidän rikostensa laatua. Viesteissä annetaan avointa tai piilotettua toimintaohjeistusta toisten vankien painostamiseen tai jopa väkivaltaan, jolla vangit esimerkiksi pakotetaan hakemaan eristykseen. Koska viestit kulkevat nopeasti, viestinnällä on mahdollista sopia esimerkiksi jopa vankilakapinasta tai muusta häiriökäyttäytymisestä. Sisäpostilla lähetetyllä viestillä ehditään myös ilmoittamaan vankikuljetuksella olevan vangin käynnistä vankilassa. Tutkintavankien välisessä viestinnässä lisäongelmia voi aiheuttaa tutkintavangille määrättyjen yhteydenpitorajoitusten noudattaminen.

Vankilan järjestyksen ja yksittäisten vankien turvallisuuden suojelemisen kannalta on olemassa, että vankilassa pystytään rajoittamaan

järjestäytyneiden rikollisryhmien toimintamahdollisuuksia. Järjestäytyneiden rikollisryhmien jäsenien välisessä viestinnässä viestin lukemisen edellytykset täytyvät useimmiten, mutta eivät sen sijaan viestin pidättämisen edellytykset. Viestiä ei voida lähtökohtaisesti pidättää esimerkiksi sen perusteella, että siinä tiedustellaan nimettyä vankia koskevia tietoja, ellei viestissä samalla esitetä esimerkiksi uhkausta kyseistä vankia kohtaan. Mahdollisuus lukea tällaisia viestejä ei siten poista sitä vaaraa, joka viestien perille toimittamisesta aiheutuu vankilan järjestykselle tai yksittäisen vangin turvallisuudelle. Toisaalta viestin lähettäjänä voidaan käyttää ryhmiin kuulumattomia vankeja, jolloin viestin lukemisenkaan edellytykset eivät täyty. Saadun selvityksen perusteella vangeille annettu oikeus viestien lähettämiseen sisäpostilla toiselle osastolle sijoitetuille vangeille saattaa vaarantaa vankilan järjestystä ja vankien turvallisuutta. Lakivaliokunta katsoo edellä todetun perusteella, että vankien välistä yhteydenpitoa on välttämätöntä joissakin tapauksissa rajoittaa.

Lakivaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että hallituksen esityksen perusteluiden mukaan (s. 43/I) ehdotettu muutos ei tarkoita sitä, ettei vankila voisi harkintansa mukaan toimittaa vankien välistä viestiä sisäpostina. Ehdotettu säännös ainoastaan mahdollistaa sen, ettei vankilalla ole velvollisuutta vankien välisten viestien toimittamiseen sisäpostina. Muiden kuin rikollisryhmiin kuuluvien vankien välillä viestien toimittaminen sisäpostilla on edelleen mahdollista ja suositeltavaakin.

Henkilöntarkastus

Ehdotetun vankeuslain 16 luvun 4 §:n mukaan vangille voidaan tehdä henkilöntarkastus, jos vankia epäillään 9 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen luvattomien esineiden tai aineiden hallussapidosta tai henkilöntarkastus on tarpeen karkaamisen tai avolaitoksesta luvatta poistumisen ehkäisemiseksi, vankilan järjestystä tai turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi, epäillyn järjestyksirikkomuksen tutkimiseksi, vankilaan saapumisen tai palaamisen johdosta

taikka valvomattoman tapaamisen ja lapsen tapaamisen yhteydessä. Henkilöntarkastus käsittää sen tutkimisen, mitä vangilla on vaatteissaan tai muutoin yllään. Muutoksena nykysääntelyyn olisi se, että henkilöntarkastus käsittää myös vangin suun tutkimisen.

Lakivaliokunnalle on asian käsittelyssä esitetty, että vangin suun tarkastamista koskeva säännös tulisi siirtää henkilönkatsastusta koskevaan 16 luvun 8 §:ään. Suun tarkastamista koskeva ehdotus poikkeaa siitä, miten henkilöntarkastus on määritelty pakkokeinolain 8 luvun 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa.

Valiokunta toteaa, että vankeuslaissa ja pakkokeinolaissa henkilöntarkastuksen ja henkilönkatsastuksen käsitteet ja käyttötilanteet poikkeavat toisistaan myös voimassa olevassa lainsäädännössä. Lisäksi tarkastusten toimivaltainen viranomaisena on pakkokeinolakia sovellettaessa poliisi tai muu esitutkintaviranomaisena.

Vanki voidaan voimassa olevan vankeuslain nojalla velvoittaa esimerkiksi riisuuntumaan henkilöntarkastuksen yhteydessä vankeuslain 16 luvun 4 §:n nojalla. Tämä ilmenee vankeuslain 16 luvun 9 §:n 1 momentista. Vankilan turvallisuuden ylläpitäminen asettaa vaatimuksia tarkastusten ja tarkastamista koskevan päätöksenteon sujuvuudelle ja nopeudelle. Henkilönkatsastuksesta päättää vankeuslain 16 luvun 10 §:n mukaan vankilan johtaja. Käytännössä olisi ongelmallista, jos vankilan johtajan pitäisi erikseen päättää jokaisen yksittäisen vangin suun tarkastamisesta. Henkilönkatsastuksen suorittamisen kynnys on myös huomattavasti korkeampi kuin henkilöntarkastuksen. Valiokunta pitää ehdotettua sääntelyä perusteltuna.

Vangin sitominen

Vankeuslain 18 luvun 2 §:n mukaan vangin välitöntä toimintavapautta saadaan rajoittaa käsiraudat laittamalla, muovista sidettä käyttämällä tai muulla vastaavalla tavalla, jos se on välttämätöntä 1) karkaamisen estämiseksi kuljetuksen aikana, 2) sellaisen väkivaltaisen käyttäytymisen hillitsemiseksi, jota ei saada estetyksi muilla tavoin ja josta saattaa aiheutua vaaraa vangin tai

muun henkilön turvallisuudelle taikka huomattavaa vahinkoa omaisuudelle, 3) uhkaavan väkivallan torjumiseksi tai 4) henkilönkatsastuksen turvaamiseksi. Tutkintavankeuslain 13 luvun 2 §:ssä on vastaansisältöinen säännös.

Hallitus ei esitä säännöksiin muutoksia. Saadun selvityksen mukaan esityksen valmistelun aikana on kuitenkin harkittu tutkintavankeuslakiin lisättäväksi säännös, jonka mukaan vangit voitaisiin kuljetuksen turvallisuuteen liittyvistä syistä sitoa myös kuljetuskohtaisesti. Hallituksen esitykseen ei kuitenkaan sisällytetty tällaista säännöstä, koska valmistelussa katsottiin, etteivät vähäiset resurssit ja kuljetuskaluston puutteet ole hyväksyttävä syy vankien ja tutkintavankien perusoikeuksien yleiselle rajoittamiselle. Sääntelyn ongelmaksi nähtiin se, että se oikeuttaisi kuljetettavien vankien sitomisen ilman yksilökohtaista harkintaa, minkä katsottiin olevan perusoikeuksien rajoittamiselle asetetun suhteellisuusperiaatteen vastaista.

Saadun selvityksen perusteella esimerkiksi Vantaan vankilalla on suuria haasteita huolehtia vanginkuljetuksista, ja niiden järjestäminen vie huomattavan osan vankilan erittäin rajallisista resursseista. Asiantilan helpottamiseksi lakivaliokunta pitää välttämättömänä, että hallitus jatkaa sellaisen säännöksen valmistelua, jonka avulla vankikuljetusten turvallisuus voitaisiin nykyistä paremmin taata. Valiokunnan mukaan relevantteja näkökohtia säännöksessä voisivat olla muun muassa kuljetettavien vankien määrä ja kuljetusolosuhteet. Kaupunkialueella kuljetuksessa käytettyjen autojen nopeus on alhainen ja autot joutuvat pysähtelemään, mikä kasvattaa vangin karkaamisvaaraa, joka saattaa siten aiheuttaa vaaraa sivullisten turvallisuudelle. Edellä todetun perusteella valiokunta esittää eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavan lausuman: eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy kiireellisesti valmistelemaan lainsäädäntömuutoksia, joilla vankikuljetusten turvallisuus voidaan taata nykyistä paremmin (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Eristämistarkkailu ja tarkkailuhaalari

Vangin eristämistarkkailusta säädetään vankeuslain 18 luvun 4 §:ssä. Sen mukaan, jos on perusteltua syytä epäillä, että vangilla on kehossaan kiellettyjä aineita tai esineitä, hänet voidaan sijoittaa huoneeseen tai selliin, jossa häntä ja kiellettyjen aineiden tai esineiden poistumista hänen kehostaan voidaan ympärivuorokautisesti tarkkailla ja valvoa. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että eristämistarkkailussa olevalta vangilta voidaan edellyttää erityisen tarkkailuvaatetuksen käyttöä. Tällä vaatetuksella tarkoitetaan ns. tarkkailuhaalareita, joita vanki ei pysty itse riisumaan päältäään. Säännösehdotuksen mukaan tarkkailuvaatetusta käyttävän vangin tulee pyynnöstään päästä viivytyksettä WC-tiloihin.

Eristämistarkkailua saadaan ehdotetun vankeuslain 18 luvun 4 §:n 2 momentin nojalla jatkaa, kunnes kielletyt aineet tai esineet ovat poistuneet vangin elimistöstä tai kunnes eristämiseen ei enää muuten ole syytä. Eristämistarkkailu ei saa kuitenkaan kestää yli kuutta vuorokautta, ellei kiellettyjä aineita tai esineitä ole havaittu henkilönkatsastuksessa, jolloin eristämistarkkailua saadaan jatkaa vielä enintään kolme vuorokautta. Vastaava sääntely ehdotetaan otettavaksi myös tutkintavankeuslain 13 luvun 4 §:ään.

Perustuslakivaliokunta toteaa hallituksen esityksestä antamassaan lausunnossa (PeVL 34/2014 vp), että säännökset eristämistarkkailun ja haalareiden käytön määrääjoista, toimenpiteen keskeyttämisestä vangin terveyden vaarantuessa samoin kuin vangin terveydentilan tutkimisesta edellyttävät sellaisia menettelytapoja, jotka varmistavat, ettei tarkkailuhaalarin käyttö ole epäinhimillistä, halventavaa tai ihmisarvoa loukkaavaa kohtelua. Perustuslakivaliokunta ei pitänyt ehdotettua sääntelyä valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallisena.

Lakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetun vankeuslain 18 luvun 4 §:n 1 ja 3 momenteissa on täsmälliset säännökset vangin tarkkailemisesta, valvomisesta ja seuraamisesta. Näiden säännösten mukaan vankia voidaan ympärivuorokautisesti tarkkailla ja valvoa. Ter-

veydenhuoltohenkilökunnan tulee mahdollisimman pian tutkia vangin terveydentila. Vankia on seurattava teknisellä valvonnalla ja muulla tavoin.

Valiokunnan saaman selvityksen perusteella tarkkailuhaalarin käyttämisellä pystytään ehkäisemään se, ettei vanki nielaise uudelleen kehon sisällä kuljettamia aineita. Huumeiden nielaisemisesta uudelleen aiheutuu suuri vaara vangin terveydelle. Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että tarkkailuhaalareiden käyttö ei vähennä vangin valvontaa nykyisestä, mutta sen käyttö tekisi valvonnasta tehokkaampaa. Valiokunta pitää ehdotusta perusteltuna, mutta pitää tärkeänä, että eristämistarkkailun täytäntöönpanosta ja olosuhteista annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki vankeuslain muuttamisesta

12 luku. Kirjeenvaihto, puhelut ja sähköinen viestintä

9 b §. Sähköisen viestinnän valvonta. Ehdotetussa säännöksessä viitataan sähköisen viestinnän tietosuojalakiin (516/2004). Kyseinen laki on kumottu lailla 917/2014 (tietoyhteiskuntakaari). Hallituksen esitykseen otettiin viittaus kumottuun lakiin, ettei jää epäselvyyttä siitä, että vankiloilla on vankeuslaissa todettujen erityisoikeuksien lisäksi yhteisötilaajana yleislain mukainen oikeus käsitellä tunnistamistietoja ja viestejä esimerkiksi tietoturvallisuustarkoituksessa. Tietoyhteiskuntakaari sisältää nyt vastaavat säännökset, ja valiokunta ehdottaa viittauksen muuttamista kohdistumaan tietoyhteiskuntakaareen.

19 luku. Ilmoituksen ja tiedon antaminen

5 §. Ilmoitukset poliisille. Ehdotettu vankeuslain 19 luvun 5 §:n 2 momentti on hallituksen esityksessä kirjoitettu kielellisesti epäonnistuneella tavalla. Valiokunta ehdottaa sen teknistä muuttamista. Säännöksen mukaan henkirikoksesta ja törkeästä väkivalta- tai seksuaalirikok-

sesta tuomitun vangin vapauttamisesta on ilmoitettava poliisille. Näitä rikoksia ovat murha (RL 21:1), tappo (RL 21:2), surma (RL 21:3), törkeä pahoinpitely (RL 21:6), törkeä raiskaus (RL 20:2) ja törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö (RL 20:7).

20 luku. Muutoksenhaku

2 §. Muutoksenhakukielto. Eduskunta on syksyllä 2014 hyväksynyt hallituksen esityksen vankeuslain muuttamisesta (ks. HE 110/2014 vp ja LaVM 10/2014 vp). Esityksellä muutettiin vankeuslain 2 luvun 1 §:ää, joka vaikuttaa nyt ehdotetun vankeuslain 20 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdan muutoksenhakukiellon sisältöön. Muutoksenhakukieltoa koskevaa säännöstä tulee selvyyden vuoksi muuttaa siten, että se koskee täytäntöönpanon aloitusajankohdan lisäksi myös vankilaa, johon tuomittu on määrätty ilmoittautumaan.

2. Laki tutkintavankeuslain muuttamisesta

1 luku. Tutkintavankeuden toimeenpanon yleiset periaatteet

1 §. Soveltamisala. Tutkintavankeuslain 1 luvun 1 §:n 2 momenttia muutettiin lailla 820/2014 siten, että tutkintavankiin, joka samalla suorittaa vankeusrangaistusta tai sakon muun torangaistusta, sovelletaan muiden säännösten ohella myös, mitä 2 luvun 3 §:n 4 momentissa säädetään (ks. HE 71/2014 vp). Kyseinen viittaus tulee lisätä nyt ehdotettuun pykälään. Tämä aiheuttaa tarpeen muuttaa myös lain johtolausetta.

8 luku. Kirjeenvaihto, puhelut ja sähköinen viestintä

7 c §. Sähköisen viestinnän valvonta. Säännöksessä viitataan sähköisen viestinnän tietosuojalakiin (516/2004). Kyseinen laki on kumottu lailla 917/2014. Valiokunta ehdottaa viittauksen muuttamista kohdistumaan tietoyhteiskuntakaareen edellä 1. lakiehdotuksen 12 luvun 9 b §:n perusteluissa tarkemmin ilmenevistä syistä.

3. Laki rikoslain muuttamisesta

6 luku. Rangaistusten määräämisestä

13 §. Vapaudenmenetysajan vähentäminen. Vankeuslain 3 lukuun ehdotetuissa muutoksissa, joita valiokunta pitää perusteltuina, ehdotetaan rangaistusaikojen laskemisessa siirryttäväksi päiväluvun mukaiseen rangaistusaikojen laskemiseen. Ehdotetun vankeuslain 3 luvun 1 §:n yksityiskohtaisten perusteluiden (s. 35/II) mukaan rikoslain 6 luvun 13 §:n nojalla tehtävä vähennys laskettaisiin todellisen päiväluvun mukaan. Tuomioistuimen päätöksessä ilmoitetaan ne päivät, joihin vähennys kohdistuu. Tuomioistuin ei enää ilmoittaisi vähennettävää aikaa kalenteriajan mukaan laskettuna, vaan vähennys ilmoitettaisiin päivien todellisen lukumäärän mukaisesti.

Edellä todetusta seuraa hallituksen esityksen perusteluiden mukaan tarve rikoslain 6 luvun 13 §:n vapaudenmenetystä koskevan säännöksen muuttamiselle. Kyseisen pykälän loppuun ehdotetaan siten lisäystä, jonka mukaan vapaudenmenetysaika lasketaan päivinä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tuomioistuimen työn kannalta paras vaihtoehto on, että tuomiossa ilmoitettaisiin vain vapaudenmenetysaika ja määrätään sen vähentämisestä. Vähennys laskettaisiin tämän perusteella täytäntöönpanovaiheessa. Valiokunta on asiasta samaa mieltä. Selvyyden vuoksi valiokunta ehdottaa säännökseen lisättäväksi määräyksen, että tuomioon on merkittävä vapaudenmenetysten alkamis- ja päättymispäivät.

Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että hallituksen esityksessä rikoslain 6 luvun 13 §:ään ehdotettu lisäys siitä, että vapaudenmenetysaika lasketaan päivinä, on lähinnä informatiivinen ja viittaa tapaan, jolla vähennys tehdään ja rangaistusaika lasketaan vankeuslain mukaan. Tuomiolauselman ei tule jatkossa vapaudenmenetysten osalta merkitä muuta kuin vapaudenmenetysten alkamis- ja päättymispäivät. Tämä edellyttää saadun selvityksen mukaan tietojärjestelmämuutoksia.

Hallituksen esityksessä (s. 63—64) on rangaistusaikojen laskennan osalta todettu, että ka-

lenteriajan mukaisesta rangaistusaikojen laskennasta siirtyminen päivien mukaiseen laskentaan lieventäisi joitakin vankeusrangaistuksia muuttamalla päivällä. Yksittäisissä tapauksissa muutos saattaisi myös pidentää vankeusaikaa. Myös tuomioistuimen rangaistuksesta rikoslain 6 luvun 13 §:n nojalla vähennettäväksi määräämä vapaudenmenetysaika voisi olla voimassa olevan lain mukaan enemmän tai vähemmän kuin todellinen vapaudenmenetysaika on päivien mukaan laskettuna riippuen kuukauden pituudesta.

Rikoslain 3 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jos tuomittaessa on voimassa toinen laki kuin rikosta tehtäessä, sovelletaan uutta lakia, jos sen soveltaminen johtaa lievempään lopputulokseen. Kansalaisyhteiskunta- ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen (SopS 8/1976) 15 artiklan mukaan, jos rikoksen jälkeen lailla säädetään sovellettavaksi lievempi rangaistus, rikoksenteijän tulee päästä tästä osalliseksi. Koska rangaistusaikojen laskenta muuttuu, sellaiset rangaistusajat joudutaan hallituksen esityksen mukaan laskemaan uudelleen, joiden pituuteen uusilla säännöksillä voi olla vaikutusta. Lievemman lain periaatteen mukaisesti uutta lakia on sovellettava rangaistusaikojen laskennassa silloin, kun se johtaisi vanhin kannalta lievempään lopputulokseen.

Lakivaliokunta ei pidä perusteltuna säännöksen muotoilemista sellaisella tavalla, että tuomioistuin joutuisi arvioimaan, kumpi laskentatapa johtaa tuomitun kannalta lievempään lopputulokseen. Käytännössä tämä aiheuttaisi siirtymäaikana huomattavasti työtä tuomioistuimille, joiden tulisi laskea tuomio kahteen kertaan lievemmän lopputuloksen selvittämiseksi. Rangaistusaikojen laskeminen on Rikosseuraamuslaitoksen tehtävä. Tuomitulle edullisempi laskentatapa selviää lopullisesti vasta rangaistusta täytäntöönpanossa. Valiokunnan mukaan välttämätöntä kuitenkin on, että täytäntöönpanossa noudatetaan lievemmän lain periaatetta.

Laki- ja toimenpidealoite

Koska valiokunta puoltaa rikoslain muuttamista hallituksen esityksen pohjalta edellä todetuin

muutoksin, valiokunta ehdottaa laki- ja toimenpidealoitteen hylkäämistä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta ehdottaa,

että 4.—7. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että 1.—3. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset),

että lakialoite LA 26/2013 vp hylätään,

että toimenpidealoite TPA 9/2013 vp hylätään ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

vankeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vankeuslain (767/2005) 1 luvun 4 §:n 1 momentti sekä 8 ja 9 §, 3 luvun 1 §, 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti ja 8 §, 4 luvun 7 §, 9 §:n 1 momentti ja 12 §, 5 luvun 3 § ja 9 §:n 2 momentti, 6 luvun 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentti, 5 §:n 2 momentti ja 6 §, 7 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 2, 7 ja 8 §, 8 luvun 13 §:n 1 momentti ja 14 §, 9 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentti, 2 §, 5 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 momentti ja 10 §, 11 luvun 2 §:n 2 momentin 3 kohta, 3 §:n 2 momentin 2 kohta ja 8 §:n 1 momentti, 12 luvun 1 ja 2 §, 4 §:n 2 momentti sekä 7—11 ja 12 §, 13 luku, 15 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohta, 4 ja 8 §, 10 §:n 2 momentti, 14 ja 15 § sekä 16 §:n 2 momentti, 16 luvun 4 §, 7 §:n 3 momentti ja 10 §, 18 luvun 4 ja 9 §, 19 luvun 2, 5 ja 6 §, 20 luku sekä 21 luvun 2 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 §:n 1 momentti, 8 ja 9 §, 3 luvun 8 §, 4 luvun 7 ja 12 §, 5 luvun 9 §:n 2 momentti, 6 luvun 6 §, 7 luvun 8 §, 9 luvun 5 §:n 1 momentti, 12 luvun 11 §, 15 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohta ja 18 luvun 9 § laissa 735/2011, 8 luvun 14 §, 9 luvun 2 ja 10 §, 16 luvun 10 § ja 18 luvun 4 § osaksi laissa 735/2011, 12 luvun 1 § ja 4 §:n 2 momentti laissa 265/2007, 12 luvun 2 ja 8 § osaksi laissa 265/2007 sekä 21 luvun 2 § laissa 631/2013, ja

lisätään 1 lukuun uusi 5 a §, 1 luvun 12 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 735/2011 uusi 2 momentti, 3 lukuun uusi 7 a ja 7 b §, 6 lukuun uusi 3 a §, 7 luvun 5 §:ään uusi 3 momentti, 7 lukuun uusi 6 a §, 10 lukuun uusi 6 a §, 11 luvun 4 §:ään uusi 3 momentti, 11 lukuun uusi 9 §, 12 lukuun uusi 2 a, 6 a, 9 a ja 9 b §, 14 luvun 8 §:ään uusi 3 momentti, 16 lukuun uusi 6 a ja 7 a §, 17 luvun 1 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

(Kuten HE)

Yleiset säännökset vankeuden täytäntöönpanosta

4, 5 a, 8, 9 ja 12 §

3 luku

Rangaistusajan laskeminen1, 4, 7, 7 a, 7 b ja 8 §
(Kuten HE)

4 luku

Saapuminen ja sijoittaminen vankilaan7, 9, 12 §
(Kuten HE)

5 luku

Sijoittaminen vankilassa3 ja 9 §
(Kuten HE)

6 luku

Siirtäminen vankilasta toiseen2, 3, 3 a, 5 ja 6 §
(Kuten HE)

7 luku

Perushuolto ja asuminen1, 2, 5, 6 a, 7 ja 8 §
(Kuten HE)

8 luku

Toimintaan osallistuminen13 ja 14 §
(Kuten HE)

9 luku

Vangin omaisuus ja tulot1, 2, 5, 9 ja 10 §
(Kuten HE)

10 luku

Sosiaali- ja terveydenhuolto6 a §
(Kuten HE)

11 luku

Vapaa-aika2—4, 8 ja 9 §
(Kuten HE)

12 luku

Kirjeenvaihto, puhelut ja sähköinen viestintä1, 2, 2 a, 4, 6 a ja 7—9 a §
(Kuten HE)

9 b §

Sähköisen viestinnän valvonta

Sen lisäksi mitä *tietoyhteiskuntakaareissa (917/2014)* säädetään, vankilalla on oikeus tarvittaessa hakea viestin ja puhelun lähettämistä ja vastaanottamista koskevat tiedot joko vangin viestintään käyttämästä laitteesta tai vankilan hallinnoimista viestinnän välittämiseen ja käsittelyyn tarkoitetuista laitteista ja järjestelmistä.
(2 ja 3 mom. kuten HE)

10—12 §
(Kuten HE)

13 luku
Tapaamiset ja muut yhteydet vankilan ulkopuolelle
1—19 § (Kuten HE)
14 luku
Poistumislupa
8 § (Kuten HE)
15 luku
Vankilan järjestys ja kurinpito
3, 4, 8, 10 ja 14—16 § (Kuten HE)
16 luku
Vankilan tilojen ja vangin tarkastaminen
4, 6 a, 7, 7 a ja 10 § (Kuten HE)
17 luku
Muun henkilön tarkastaminen
1 § (Kuten HE)
18 luku
Turvaamistoimenpiteet ja voimakeinojen käyttö
4 ja 9 § (Kuten HE)

19 luku
Ilmoituksen ja tiedon antaminen
2 § (Kuten HE)
5 §
<i>Ilmoitukset poliisille</i>
(1 mom. kuten HE) <i>Murhasta, taposta, surmasta, törkeästä pahoinpitelystä, törkeästä raiskauksesta ja törkeästä lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä tuomitun vangin vapauttamisesta on ilmoitettava poliisille.</i>
6 § (Kuten HE)
20 luku
Muutoksenhaku
1 § (Kuten HE)
2 §
<i>Muutoksenhakukielto</i>
(Johdantokappale kuten HE) 1) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua ilmoittautumisajankohtaa ja -vankilaa; (2—10 kohdat kuten HE)
3—9 § (Kuten HE)
21 luku
Vapauttaminen
2 § (Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

2.

Laki

tutkintavankeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tutkintavankeuslain (768/2005) 1 luvun 1 §:n 2 momentti, 3 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §, 8 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti ja 10 §, 5 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentti, 2 §, 6 §:n 1 momentti, 8 § ja 9 §:n otsikko sekä 2 momentti, 7 luvun 5 §, 8 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §, 4 §:n 2 momentti, 7—9 ja 10 §, 9 luku, 10 luvun 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 1 momentin 3 kohta, 8 §, 14 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 momentti, 16 §:n 2 momentti, 11 luvun 4 §, 7 §:n 3 momentti ja 10 §, 13 luvun 4 ja 9 §, 15 luku sekä 16 luvun 1 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 1 §:n 2 momentti *laissa 820/2014*, 3 luvun 9 §:n 2 momentti ja 10 §, 6 §:n 1 momentti ja 9 §:n 2 momentti, 8 luvun 9 §, 10 luvun 3 §:n 1 momentti ja 13 luvun 9 § *laissa 736/2011*, 5 luvun 2 § osaksi *laissa 736/2011*, 8 luvun 2 § osaksi *laissa 266/2007*, *8 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 808/2011* ja 4 §:n 2 momentti *laissa 266/2007*, 11 luvun 10 §, 13 luvun 4 § ja 16 luvun 1 § osaksi *laissa 736/2011*, sekä *lisätään* 1 luvun 2 §:ään uusi 3 momentti, 1 lukuun uusi 8 §, 3 lukuun uusi 2 a, 5 a ja 6 a §, 6 lukuun uusi 6 a §, 7 luvun 3 §:ään uusi 2 momentti, 7 lukuun uusi 6 §, 8 lukuun uusi 2 a § ja 7 a—7 c §, 11 lukuun uusi 6 a § sekä 14 luvun 2 §:ään uusi 3 momentti ja 4 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

1 luku	tavankiin sovelletaan, mitä vankeuslaissa (767/2005) säädetään vangista.
Tutkintavankeuden toimeenpanon yleiset periaatteet	— — — — — 2 ja 8 § (Kuten HE)
1 §	
<i>Soveltamisala</i>	3 luku
— — — — —	Sijoittaminen vankilassa, perushuolto ja siirtäminen
Tutkintavankiin, joka samalla suorittaa vankeusrangaistusta tai sakon muuntorangaistusta, sovelletaan, mitä 2 luvun 1 §:n 2 momentissa ja 3 §:n 4 momentissa, 4 luvun 1 §:n 3 momentissa, 8 luvun 6, 7 a ja 7 b §:ssä sekä 9 luvun 4, 10 ja 14 §:ssä säädetään. Tällaiseen vankiin sovelletaan lisäksi, mitä pakkokeinolain (806/2011) 4 luvussa yhteydenpidon rajoittamisesta ja rikoslain (39/1889) 2 c luvun 5 §:ssä ehdonalaisen vapauttamisen määräytymisestä säädetään. Muutoin tässä momentissa tarkoitettuun tutkin-	1, 2, 2 a, 5 a, 6 a ja 8—10 § (Kuten HE)
	5 luku
	Tutkintavangin omaisuus ja tulot
	1, 2, 6, 8 ja 9 § (Kuten HE)

6 luku

Sosiaali- ja terveydenhuolto

6 a §
(Kuten HE)

7 luku

Vapaa-aika

3, 5 ja 6 §
(Kuten HE)

8 luku

Kirjeenvaihto, puhelut ja sähköinen viestintä

1, 2, 2 a, 4, 7, 7 a ja 7 b §
(Kuten HE)

7 c §

Sähköisen viestinnän valvonta

Sen lisäksi mitä *tietoyhteiskuntakaassa (917/2014)* säädetään, vankilalla on oikeus tarvittaessa hakea viestin ja puhelun lähettämistä ja vastaanottamista koskevat tiedot joko tutkintavangin viestintään käyttämästä laitteesta tai vankilan hallinnoimista viestinnän välittämiseen ja käsittelyyn tarkoitetuista laitteista ja järjestelmistä.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

8—10 §
(kuten HE)

9 luku

Tapaamiset ja muut yhteydet vankilan ulkopuolelle

1—17 §
(Kuten HE)

10 luku

Vankilan järjestys ja kurinpito

3, 4, 8 ja 14—16 §
(Kuten HE)

11 luku

Vankilan tilojen ja tutkintavangin tarkastaminen

4, 6 a, 7 ja 10 §
(Kuten HE)

13 luku

Turvaamistoimenpiteet ja voimankäyttö

4 ja 9 §
(Kuten HE)

14 luku

Tutkintavangin kuljetus

2 ja 4 §
(Kuten HE)

15 luku

Muutoksenhaku

1—3 §
(Kuten HE)

16 luku

Erinäiset säännökset

1 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

3.

Laki rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*kumotaan rikoslain (39/1889) 2 luvun 15 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 697/1991, sekä
 muutetaan rikoslain 2 c luvun 3 § ja 6 luvun 13 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 c luvun
 3 § laissa 780/2005 ja 6 luvun 13 §:n 1 momentti laissa 515/2003, seuraavasti:*

2 c luku

Vankeudesta

3 §
(Kuten HE)

6 luku

Rangaistusten määräämisestä

13 §

Vapaudenmenetysajan vähentäminen

Jos määräaikainen vankeusrangaistus tuomi-
 taan teosta, jonka johdosta rikoksen tehnyt on

ollut vapautensa menettäneenä yhtäjaksoisesti
 vähintään yhden vuorokauden, tuomioistuimen
 on vähennettävä rangaistuksesta vapaudenmene-
 tystä vastaava aika tai katsottava vapaudenme-
 netys rangaistuksen täydeksi suoritukseksi. Va-
 paudenmenetysaika lasketaan päivinä. *Tuo-
 mioon on merkittävä vapaudenmenetysten alkam-
 is- ja päättymispäivät.*

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Valiokunnan lausumaehdotus

*Eduskunta edellyttää, että hallitus ryh-
 tyi kiireellisesti valmistelemaan lain-
 säädäntömuutoksia, joilla vankikulje-
 tusten turvallisuus voidaan taata ny-
 kyistä paremmin.*

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Anne Holmlund /kok	Arto Pirttilahti /kesk
vpj.	Stefan Wallin /r	Kristiina Salonen /sd
jäs.	James Hirvisaari /ml1	Jani Toivola /vihr
	Arja Juvonen /ps	Kari Tolvanen /kok
	Johanna Ojala-Niemelä /sd	Ari Torniainen /kesk
	Aino-Kaisa Pekonen /vas	Kaj Turunen /ps (osittain)
	Jaana Pelkonen /kok	Peter Östman /kd (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Matti Marttunen.